

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2020-2023
ROK AKADEMICKI 2020/2021 I NAST.

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

nazwa przedmiotu	Nauki pomocnicze filologii polskiej z technologią informacyjną
kod przedmiotu	IA3
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
nazwa jednostki realizującej przedmiot	Zakład Literatury Staropolskiej i Polskiego Oświecenia
kierunek studiów	filologia polska
poziom studiów	studia pierwszego stopnia
profil	ogólnoakademicki
forma studiów	stacjonarne
rok i semestr/y studiów	pierwszy rok/pierwszy semestr
rodzaj przedmiotu	podstawowy
język wykładowy	polski
koordynator	prof. dr hab. Marek Nalepa
imię i nazwisko osoby prowadzącej	dr hab. prof. UR Jolanta Kowal, dr hab. prof. UR Roman Magryś, prof. dr hab. Marek Nalepa, dr hab. prof. UR Grzegorz Trościński

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

semestr (nr)	wykl.	ćw.	konw.	lab.	sem.	ZP	prakt.	inne (jakie?)	liczba pkt. ECTS
1		30							5

1.2. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku)

zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Student/ka powinien/na znać podstawowe pojęcia z zakresu bibliografii i bibliologii (dotyczące opisu bibliograficznego, typów bibliografii, układów bibliograficznych, historii pisma i książki). Ponadto student/ka powinien/na posiadać umiejętności posługiwania się słownikami i kompendiami literaturoznawczymi.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Poznanie i opanowanie narzędzi nowoczesnego warsztatu bibliograficznego w zakresie literaturoznawstwa i pokrewnych dziedzin humanistyki.
C2	Wypracowanie umiejętności wyszukiwania i selekcji informacji, materiałów, tekstów źródłowych i opracowań do badania historii literatury w różnorodnych aspektach; pozyskanie umiejętności nowoczesnej kwerendy (tradycyjnej i elektronicznej) i krytycznego podejścia do źródeł informacji.
C3	Wypracowanie podstawowych umiejętności z zakresu przygotowania i redakcji tekstu naukowego.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK(efekt uczenia się)	treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	Student/ka nazywa i definiuje różnego rodzaju dokumenty i posługuje się terminologią z zakresu bibliologii i bibliografii.	K_W12
EK_02	Student/ka nazywa i charakteryzuje rodzaje bibliografii oraz inne typy prac dokumentacyjnych istotnych dla historii literatury.	K_W09
EK_03	Student/ka gromadzi informacje bibliograficzne niezbędne do przygotowania pracy pisemnej lub wypowiedzi ustnej; rozróżnia wartość i funkcjonalność zbiorów tradycyjnych i baz danych dostępnych on-line.	K-U08; K_U09
EK_04	Student/ka wykazuje się umiejętnością sporządzania opisu bibliograficznego i bibliografii załącznikowej.	K_U03
EK_05	Student/ka potrafi samodzielnie organizować swój warsz-	K_U03

	tat pracy naukowej.	
EK_06	Student/ka potrafi przygotować tekst naukowy zgodnie z zasadami poprawnej redakcji i edycji tekstu w wersji elektronicznej.	K_U03
EK_07	Student/ka w odpowiedzialny sposób korzysta z zasobów pozyskiwanych materiałów naukowych, przestrzegając etycznych zasad wynikających z prawa autorskiego.	K_K01

Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Nie dotyczy

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

treści merytoryczne
Zajęcia organizacyjne: charakterystyka przedmiotu, zapoznanie z programem, literatura przedmiotowa, warunki zaliczenia.
Bibliograficzny warsztat historyka literatury: etymologia pojęcia „bibliografia”, przedmiot bibliografii, rodzaje bibliografii, kompozycja bibliografii, forma piśmiennicza i wydawnicza bibliografii, układy bibliograficzne.
Opis bibliograficzny – rodzaje, funkcje i zakres stosowania; analiza kolejnych składników opisu skróconego (bibliografia załącznikowa).
Opis bibliograficzny – kryteria poprawnego stosowania opisu w tekście pobocznym (przypisy). Normy używania skrótów bibliograficznych.
Budowa i zawartość wybranych bibliografii ogólnych i specjalistycznych: <i>Bibliografia polska</i> K. Estreichera, <i>Bibliografia literatury polskiej „Nowy Korbut”</i> ; <i>Dawni pisarze polscy: od początków piśmiennictwa do Młodej Polski. Przewodnik biograficzny i bibliograficzny</i> ; <i>Słownik współczesnych pisarzy polskich</i> ; <i>Współcześni polscy pisarze i badacze literatury. Słownik biobibliograficzny</i> ; <i>Polska Bibliografia Literacka</i> ; <i>Bibliografia Zawartości Czasopism</i>).
Ćwiczenia praktyczne z zakresu posługiwania się w/w bibliografiami.
Budowa i zawartość komputerowych baz danych: katalogi elektroniczne Biblioteki Jagiellońskiej i Ossolineum, bazy Biblioteki Narodowej (mak.bn.org.pl).
Biblioteki i archiwa jako warsztat pracy historyka literatury.
Zagadnienie stanu badań. Sporządzanie fiszek.
Aparatura pojęciowa związana z metodologią (temat pracy, cel badań, problem, klasyfikacja metod badań).

Strona formalno-językowa pracy (strona tytułowa, struktura pracy, wstęp, układ rozdziału, struktura części teoretycznej, struktura części metodologicznej, definicja pojęć, zakończenie pracy).
Zestaw wyrażzeń i zwrotów pomocnych w redagowaniu pracy (np. zwroty służące wprowadzaniu definicji, cytatu, podsumowanie, wnioski etc.).
Teoretyczne założenia redagowania tekstów naukowych z elementami edytorstwa naukowego. Praca licencjacka – układ, cytowanie, konstrukcja tekstu, struktura akapitów, problem spójności tekstu.
Współczesna technika w procesie redagowania tekstu naukowego (zajęcia praktyczne).
Zajęcia zaliczeniowe: test z zakresu podstawowych pojęć dotyczących nauk pomocniczych filologii polskiej.

3.3 Metody dydaktyczne

ćwiczenia z elementami wykładu/ praca ze źródłami/ ćwiczenia praktyczne w sali komputerowej

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

symbol efektu	metody oceny efektów uczenia się	forma zajęć dydaktycznych
EK_01	test	ćw.
EK_02	test	ćw.
EK_03	obserwacja w trakcie zajęć	ćw.
EK_04	praca pisemna przygotowywana na zaliczenie	godziny niekontaktowe (praca własna studenta)
EK_05	obserwacja w trakcie zajęć	ćw.
EK_06	obserwacja w trakcie zajęć	ćw.
EK_07	obserwacja w trakcie zajęć	ćw.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Ocena formatywna

F1. Ocena stopnia komunikowania się na linii student – prowadzący, aktywności, zrozumienia omawianej tematyki przedmiotu (każdorazowo podczas trwania zajęć).

F2. Ocena zadanej pracy w grupach (przedstawienie np. wyników poszukiwań bibliograficznych,

bibliografii załącznikowej na określony/ wskazany wcześniej temat itp.).

F3. Obecność na zajęciach (dopuszczalna jedna absencja nieusprawiedliwiona).

Ocena podsumowująca

P1. Test z zakresu podstawowych pojęć dotyczących nauk pomocniczych filologii polskiej.

P2. Przygotowanie wykonanego samodzielnie zestawienia bibliograficznego na wybrany temat (bibliografia załącznikowa), który ma za zadanie sprawdzenie umiejętności posługiwania się bibliografiami i informatorami polonistycznymi*.

Skala ocen

5,0 – bardzo dobra znajomość podstawowych pojęć i zagadnień szczegółowych z zakresu nauk pomocniczych literatury polskiej; bardzo dobra orientacja w bibliografiach niezbędnych każdemu poloniście; doskonale opanowanie umiejętności sporządzania przypisów i bibliografii załącznikowej; bardzo dobre przyswojenie zasad przygotowywania i redagowania tekstów naukowych.

4,5 – bardzo dobra znajomość podstawowych pojęć i zagadnień szczegółowych z zakresu nauk pomocniczych literatury polskiej; dobra orientacja w bibliografiach niezbędnych każdemu poloniście; dobre opanowanie umiejętności sporządzania przypisów i bibliografii załącznikowej; bardzo dobre przyswojenie zasad przygotowywania i redagowania tekstów naukowych.

4,0 – dobra znajomość podstawowych pojęć i zagadnień szczegółowych z zakresu nauk pomocniczych literatury polskiej; dobra orientacja w bibliografiach niezbędnych każdemu poloniście; dopuszczalne niewielkie pomyłki przy sporządzaniu przypisów i bibliografii załącznikowej; dobre przyswojenie zasad przygotowywania i redagowania tekstów naukowych.

3,5 – zadowalająca znajomość podstawowych pojęć i zagadnień szczegółowych z zakresu nauk pomocniczych literatury polskiej; dobra orientacja w bibliografiach niezbędnych każdemu poloniście; przeciętna umiejętność (wymagająca jeszcze wielu ćwiczeń) sporządzania przypisów i bibliografii załącznikowej; niezadowalające przyswojenie zasad przygotowywania i redagowania tekstów naukowych.

3,0 – podstawowa znajomość pojęć i zagadnień szczegółowych z zakresu nauk pomocniczych literatury polskiej; dostateczna orientacja w bibliografiach niezbędnych każdemu poloniście; słaba umiejętność (wymagająca jeszcze wielu ćwiczeń) sporządzania przypisów i bibliografii załącznikowej; słabe przyswojenie zasad przygotowywania i redagowania tekstów naukowych.

2,0 – brak znajomości podstawowych pojęć i zagadnień szczegółowych z zakresu nauk pomocniczych literatury polskiej; niewystarczająca orientacja w bibliografiach niezbędnych każdemu poloniście; niedostateczna umiejętność sporządzania przypisów i bibliografii załącznikowej; niedostateczne przyswojenie zasad przygotowywania i redagowania tekstów naukowych.

*Wskazane formy ocen odnoszą się do wszystkich założonych w niniejszym sylabusie efektów kształcenia.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

forma aktywności	średnia liczba godzinna zrealizowanie ak-
------------------	---

	tywności
godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	30
inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	30
godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	65
SUMA GODZIN	125
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	5

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	

7. LITERATURA

Literatura podstawowa

Buchwald-Pelcowa P., *Historia literatury i historia książki. Studia nad książką i literaturą od średniowiecza po wiek XVIII*, Kraków 2005.

Cieciura M., *Podstawy technologii informacyjnych z przykładami zastosowań*, Warszawa 2006.

Czachowska J., Loth R., *Bibliografia i biblioteka w pracy polonisty*, Wrocław 1977.

Czachowska J., Loth R., *Przewodnik polonisty. Bibliografie, słowniki, biblioteki, muzea literackie*, Wrocław 1989.

Czachowska J., *Rozwój bibliografii literackiej w Polsce*, Wrocław 1979.

Dembowska M., *Metoda „Bibliografii polskiej” Karola Estreichera*, Warszawa 1970.

Dorosz B., *Prace dokumentacyjne w badaniach literackich – dziś i jutro. I. Bibliografie*, [w:] *Wiedza o literaturze i edukacja. Księga referatów Zjazdu Polonistów*, pod red. T. Michałowskiej, Z. Golińskiego, Z. Jarosińskiego, Warszawa 1995.

Dutka C., *Mistrzowie i szkoły. Szkice o tradycji literaturoznawstwa*, Wałbrzych 2003.

Encyklopedia wiedzy o książce, pod red. A. Birkenmajera, B. Kocowskiego, J. Trzynadlowskiego, Wrocław 1971.

Fercz J., Niemczykowa A., *Podstawy nauki o książce, bibliotece i informacji naukowej*, Warszawa 1991.

Kopertowska-Tomczak M., *ECDL. Przetwarzanie tekstów*, Warszawa 2009.

Korpała J., *Krótką historia bibliografii polskiej*, Wrocław 1986.

Korpała J., *O bibliografiach i informatorach. Poradnik dla wszystkich*, Warszawa 1974.

Kuczyńska M., *Polskie muzea literackie*, Warszawa 1986.

Kuziak M., Rzepczyński S., *Jak pisać?*, Bielsko-Biała 2007.

Loth R., *Podstawowe pojęcia i problemy tekstologii i edytorstwa naukowego*, Warszawa 2006.

Markiewicz H., *O cytatach i przypisach*, Kraków 2004.
Mendykowa A., *Podstawy bibliografii*, Warszawa 1986.
Migoń K., *Nauka o książce*, Wrocław 1984.
Słownik literatury staropolskiej. Średniowiecze – Renesans – Barok, pod red. T. Michałowskiej, Wrocław 1998 [tu hasła: *Książka rękopiśmienna; Książka ksylograficzna; Książka drukowana*].
Starnawski J., *Warsztat bibliograficzny historyka literatury polskiej*, wyd. czwarte, Warszawa 2012.
Szcutnik Z., *Metodyka pisania pracy dyplomowej. Skrypt dla studentów*, Poznań 2005.
Szwejkowska H., *Książka drukowana XV-XVI wieku. Zarys historyczny*, Wrocław 1987.
Urbańczyk S., *Słowniki i encyklopedie, ich rodzaje i użyteczność*, Kraków 2000.
Winek T., *Nauki pomocnicze literaturoznawstwa*, Warszawa 2007.
Wolański A., *Edycja tekstów. Praktyczny poradnik*, Warszawa 2008.

Literatura uzupełniająca

Bieńkowska B., *Książka na przestrzeni dziejów*, Warszawa 2006.
Budzyk K., *Studia z zakresu nauk pomocniczych i historii literatury polskiej*, t. 1-2, Wrocław 1956.
Informacja naukowa w Polsce: tradycja i współczesność, pod red. E. Ścibora, Olsztyn 1998.
Informator bibliograficzny i biblioteczny dla studentów wiedzy o kulturze, pod red. L. Kolankiewicz, Warszawa 2003.
Janiak M., *Informacja naukowa w Polsce na przełomie XX i XXI wieku: dynamika zmian w świetle piśmiennictwa*, Kraków 2010.
Korpała J., *Dzieje bibliografii w Polsce*, Warszawa 1969.
Padzińska I., *Informacja naukowa w procesie dydaktycznym*, Lublin 1998.
Polszczyzna na co dzień, pod red. M. Bańko, Warszawa 2006.
Starnawski J., *Sylwetki lwowskich historyków literatury*, Łódź 1997.
Stryjek A., *Podstawy informatyki dla każdego*, Warszawa 1994.
Welskop W., *Jak napisać pracę licencjacką i magisterską? Poradnik dla studentów*, Łódź 2014.

Oprac. Jolanta Kowal

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej